

Bíróági döntés az üzleti titokká nyilvánítható adatok körére vonatkozóan

A közelmúltban közzétételre került a Fővárosi Törvényszék 103.K.704.226/2023/9. számú ítélete az üzleti titokká nyilvánítható adatok körére vonatkozóan, amely a jövőben is alkalmazható/alkalmazandó megállapításokat tartalmaz.

A fentiekben hivatkozott bírósági döntés ismertetése előtt szükségesnek tartom az üzleti titokkal kapcsolatos - közbeszerzési eljárásokat érintő - legfontosabb szabályok ismertetését.

A közbeszerzésekről szóló 2015.évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) alapján a gazdasági szereplő az ajánlatban, részvételi jelentkezésben, hiánypótlásban vagy felvilágosításban, valamint a Kbt. 72. § szerinti indokolásában elkülönített módon elhelyezett, az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény 1. §-a szerinti üzleti titkot (ideértve a védett ismeretet is) tartalmazó iratok nyilvánosságra hozatalát tilthatja meg. Az üzleti titkot tartalmazó irat kizárólag olyan információkat tartalmazhat, amelyek nyilvánosságra hozatala a gazdasági szereplő üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna. Ennek körében garanciális szabály, hogy nem nyilváníthatók üzleti titoknak különösen azok az információk, adatok, amelyek elektronikus, hatósági vagy egyéb nyilvántartásból bárki számára megismerhetők, továbbá melyek közérdekből nyilvános adatoknak minősülnek. Hasonlóképpen nem nyilvánítható üzleti titoknak az ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező által az alkalmasság igazolása körében bemutatott, korábban teljesített közbeszerzési szerződések adatai, valamint az ajánlatban, részvételi jelentkezésben bemutatott gépekre, eszközökre, berendezésekre, szakemberekre, tanúsítványokra vagy címkékre vonatkozó információk és adatok.

A gazdasági szereplő nem tilthatja meg továbbá nevének, címének (székhelyének, lakóhelyének), valamint olyan ténynek, információnak, megoldásnak vagy adatnak a nyilvánosságra hozatalát sem, amely értékelési szempont alapján értékelésre kerül.

A gazdasági szereplőknek egyik alapvető érdekük, hogy a versenytársaik ne ismerjék meg a tevékenységükre vonatkozó olyan adatokat, amelyek kihatnak a köztük lévő versenyhelyezetre. Ugyanakkor ez az alapvető érdek összeütközésbe kerül a közbeszerzések nyilvánosságának alapelveivel, emiatt szükséges a jogi szabályozás ebben a kérdésben.

A Kbt. lehetőséget ad arra, hogy az ajánlattevők a benyújtott ajánlatuk egyes részeit üzleti titokká nyilvánítsák. Azonban ezt nem lehet korlátlanul megtenni, meg van határozva azon információk köre, amik nem minősülhetnek üzleti titoknak. Ilyen információk az alábbiak:

- nyilvános, elektronikus vagy hatósági adatbázisból elérhető adatok (pl. cégkivonat);
- állami vagy önkormányzati támogatással, európai uniós támogatás felhasználásával, állami vagy önkormányzati vagyron kezelésével, használatával kapcsolatos adat az Infotv. (1.) 27. § (3) bekezdése szerint;
- az alkalmasság igazolása körében bemutatott referenciák, valamint gépekre, eszközökre, szakemberekre, tanúsítványokra vonatkozó adatok;
- azon adatok, amelyek az értékelési szempontok alapján értékelésre kerülnek.

Az üzleti titokról szóló törvény adja meg üzleti titok fogalmát, amelyet a Kbt. alkalmaz. Eszerint üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó titkos, azaz részben vagy egészben nem közismert, illetve más által nem könnyen hozzáférhető, így vagyoni értékkel bíró adat,

információ, amelyet a titok jogosultja az elvárható magatartással titokban is tart. A törvény az üzleti titok körébe sorolja a védett ismeretet, a know-how-t is. A Kbt. alapján a gazdasági szereplő megtilthatja ezen adatok nyilvánosságra hozatalát, ha az üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna.

Ha az ajánlatkérő szakmai ajánlat benyújtását írja elő, a teljes szakmai ajánlat nem lehet üzleti titok, de annak olyan jól meghatározható elemei, amelyek esetében a fenti feltételek fennállnak, az igen. Építési beruházás esetén az értékelés alá eső rész (pl. összesített nettó ajánlati ár) szintén nem védhető ilyen formában, de az árképzés alapjául szolgáló részinformációk, mint az árazott költségvetés vagy annak bizonyos részének megismerése korlátozható.

Az azonban nem elég, hogy az üzleti titokká nyilvánítandó adatok megfelelnek a fenti feltételeknek, indokolást is kell készíteni, hogy miért, milyen módon okozna az ajánlattevő számára aránytalan sérelmet az üzleti tevékenységével összefüggésben az adatok nyilvánosságra kerülése. Az indokolást nem elegendő csak az általánosság szintjén megfogalmazni, hanem részletesen be kell mutatni az üzleti tevékenységhez való kapcsolódást, és a lehetséges érdeksérelmeket. Fontos kritérium, hogy a gazdasági szereplőnél jelentkező sérelem miatt lehet üzleti titokká nyilvánítani az adatokat, így csak arra hivatkozni, hogy az üzleti partner megtiltotta a nyilvánosságra hozatalát, nem lehet. Viszont, ha a az ajánlattevő levezeti, hogy ha a partner tiltása ellenére közzétételre kerülnek az adatok, emiatt például a partneri szerződés felmondásra kerül, és még kötbért vagy akár további kártérítést is érvényesíthet a partner az ajánlattevővel szemben, az már megfelelő indok lehet.

Az indokolás elkészítésekor arra is figyelemmel kell lenni, hogy azt nem lehet üzleti titokká nyilvánítani, így abban nyilvánvalóan nem szerepelhetnek olyan adatok, amelyek a védendő információk körébe tartoznak. Az üzleti titkot tartalmazó dokumentumot elkülönített módon kell elhelyezni az ajánlatban. Az EKR-ben folytatott eljárás esetén ez azt jelenti, hogy a dokumentum feltöltésénél meg kell jelölni, hogy az üzleti titok, EKR-en kívül zajló eljárás során pedig egyértelműen megállapítható módon kell megjelölni, hogy az ajánlat mely része üzleti titok (pl. a dokumentum fejlécében, vagy címében jelölve), és úgy kell elhelyezni az ajánlat dokumentumai között, hogy az ajánlatkérő különösebb intézkedés nélkül tudja biztosítani a titok megóvását.

A jogi szabályozásból látható, hogy a gazdasági szereplők üzleti titkainak védelme csak a Kbt. nyilvánosságra vonatkozó alapelveivel arányosan működhet, nem lehet bármit védendő információként megjelölni.

A fentiekben hivatkozott törvényszéki döntés rögzíti, hogy a Kbt. a közterhekre, adókra, taxatív, kógens rendelkezést, ami az üzleti titok alá vonás tilalmát mondaná ki, nem tartalmaz. Az ajánlattevő felelőssége, hogy ajánlatának, illetve árindokolásának mely részeit jelöli meg a Kbt. 43-44. § alkalmazásával üzleti titokként, az ajánlatkérő felelőssége pedig az érvénytelenség jogkövetkezményének a jogszabályoknak megfelelő levonása, ha a minősítés a Kbt. rendelkezéseibe ütközik. A Kbt. 44. §-ának (2) bekezdésének a) pontja alá az adók és közterhek kulcsa, mértéke, mint nyilvános, bárki számára megismerhető adat, mely hatósági vagy egyéb közhiteles nyilvántartásból hozzáférhető beletartozik. Az ítélet kimondja: nyilvános adatnak kizárólag az adó, közteher százalékos mértéke minősül, az adóalap és a százalékos mérték alapján kiszámított érték nem, mivel ez egy olyan számított adat, amelyet a nyertes ajánlattevő a munkavállalók bére alapján kalkulált, ezáltal nem tartozik a Kbt. 44. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott üzleti titoknak nem nyilvánítható adatok körébe. A Bíróság ugyancsak

megállapítja, hogy az alvállalkozói díj sem tartozik a Kbt. 44. § (2)-(3) bekezdésben felsorolt üzleti titoknak nem nyilvánítható adatok körébe.

Kolosiné dr. Percze Zsuzsanna